

Warszawa, 6 lutego 2020

Pan Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

Jako przedstawiciele Polskiej Izby Handlu, najszerzej reprezentacji handlu detalicznego w Polsce, zwracamy się do Pana z prośbą o umożliwienie zaprezentowania naszego stanowiska wobec przyjętego 4 lutego 2020 roku przez Radę Ministrów projektu „Ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów” (UD32).

Chcielibyśmy zwrócić Pańską uwagę na fakt, że wspomniany dokument to już piąta wersja projektu, która w fundamentalny sposób różni się merytorycznie od pierwotnej wersji, jaka była przedmiotem konsultacji publicznych przeprowadzonych przez Ministerstwo Zdrowia na przełomie roku.

Zwracamy uwagę, że Ministerstwo Zdrowia nie odniosło się szczegółowo do uwag zgłoszonych w toku tych konsultacji, i to pomimo narzuconego przez Ministerstwo nadzwyczaj krótkiego terminu konsultacji, biorąc pod uwagę objętość projektowanej ustawy, jej złożoność i zakres wprowadzanych zmian.

Apelujemy zatem o aktywne działania na rzecz zorganizowania szerokich i rzetelnych konsultacji publicznych na kolejnym, parlamentarnym etapie ścieżki legislacyjnej. Głęboko wierzymy, że uczestnicy rynku rozumieją idee i inicjatywy Pańskiego Rządu zmierzające do poprawy zdrowia polskiego społeczeństwa. Jednak kolejne nowe regulacje działalności gospodarczej o tak wysokim stopniu złożoności oraz wadze wpływu na działalność całych sektorów gospodarki, powinny być uchwalane w trybie pozwalającym na przedstawienie i przedyskutowanie stanowiska strony społecznej.

Nasze stanowisko znajduje poparcie w opinii na temat procesu legislacyjnego tej ustawy, jaką wiceprezes Rządowego Centrum Legislacji zawarł w swoim piśmie z 3 lutego br., „*W związku ze (...) zmianami, które ze względu na swój znaczący zakres merytoryczny w istocie określają na nowo zakres przedmiotowy i podmiotowy projektowanych regulacji fiskalnych, za nieadekwatne należy uznać (...) stwierdzenie, że projektowana ustawa była przedmiotem konsultacji publicznych oraz uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.*”

Podkreślając nasze poparcie dla prozdrowotnych intencji proponowanej ustawy, postulujemy o zrationalizowanie i spowolnienie tempa dalszych prac legislacyjnych. W związku z tym za niezbędne uważamy także wydłużenie okresu *vacatio legis* i odsunięcie momentu wejścia w życie projektowanych zmian co najmniej do 1 stycznia 2021 roku. Z perspektywy przedsiębiorców początek roku naturalnie wyznacza otwarcie kolejnego cyklu realizacji spoczywających na nich obowiązków sprawozdawczych i informacyjnych, a także wejścia w życie cyklicznie negocjowanych warunków kontraktowych prowadzonej działalności. Dłuższy okres przejściowy zapewni przedsiębiorcom czas niezbędny na dostosowanie prowadzonej działalności do nowych warunków i na przygotowanie odpowiedniego zaplecza (finansowego, prawnego, organizacyjnego, informatycznego), koniecznego do należytej realizacji nowych obowiązków.

Chcielibyśmy zwrócić Pańską uwagę na fakt, że projektowana ustawa zasadniczo zmienia funkcjonowanie rynku handlu detalicznego i będzie miała ogromny wpływ na sytuację wszystkich jego uczestników, a w szczególności polskich przedsiębiorców, dla których napoje i alkohol stanowią znaczące źródło przychodów. Niezależnie od prozdrowotnych założeń jej twórców, projektowana Ustawa ma tak szeroki zakres oddziaływania na rynek, że znajdzie także swoje odbicie we wskaźnikach makroekonomicznych i może negatywnie wpłynąć na sytuację całych sektorów gospodarki. Projekt Ustawy wprowadza całkowicie nowe mechanizmy, m.in. nowe obowiązki informacyjne i sprawozdawcze przedsiębiorców związane z naliczaniem opłat, a w jego najnowszej wersji dokonano zmian, które radykalnie modyfikują zakres i skutki nowej regulacji oraz rodzą istotne wątpliwości co do tego kto i kiedy ponosi opłatę (np. w zakresie przesłanek nałożenia opłaty od napojów alkoholowych, która w poprzedniej wersji projektu miała być naliczana od „sprzedaży” tych napojów, a w obecnej – od „zaopatrzenia” w te napoje sprzedawcy detalicznego).

Wątpliwości budzą także zapisy ustawy, które potencjalnie mogą prowadzić do nierównego traktowania uczestników rynku – polscy detaliści zaopatrujący się od podmiotów hurtowych mogą znaleźć się w bardzo niekorzystnej sytuacji wobec wielkich sieci detalicznych, które mając krótszy łańcuch dostaw będą w mniejszym stopniu obciążone dodatkowymi opłatami.

Co także istotne, z uwagi na szereg nieścisłości i poziom skomplikowania projektowanej ustawy, polscy przedsiębiorcy, zwłaszcza ci najmniejsi, zostaną postawieni wobec konieczności znalezienia instrumentów prawno-administracyjnych do wyjaśnienia i zrozumienia nowych obowiązków wynikających z Ustawy oraz przystosowania swoich systemów informatycznych do prawidłowego naliczania opłat. Na ten fakt zwracał także uwagę wiceprezes Rządowego Centrum Legislacji w swoich pismach adresowanych do wiceministra Zdrowia 22 stycznia oraz 3 lutego br.

Szanowny Panie Premierze,

Pozwalamy sobie wyrazić obawę, że projektowana Ustawa w jej obecnym kształcie, biorąc pod uwagę planowany termin jej wejścia w życie i sposób procedowania, **może odnieść skutek odwrotny do zamierzonego**. Ulokowanie obciążeń finansowych na kolejnych etapach łańcucha dystrybucji, z dala od jego początku, czyli producenta, zwiększa ryzyko nieszczelności systemu i może zwiększyć szarą strefę w obrocie towarami objętymi projektowanymi opłatami. Nieszczelność systemu i przeniesienie części obrotu do szarej strefy spowoduje nie tylko obniżenie poziom finansowania celów zdrowotnych, ale też spadek przychodu budżetu państwa osiągany z tego obrotu na podstawie innych przepisów. W naszej ocenie zapewnienie racjonalnego czasu na dostosowanie się przedsiębiorców do wypełniania nowych obowiązków zapewni większą skuteczność regulacji – wcześniej niż przed rozpoczęciem nowego roku kalendarzowego mogą być niezdolni do prawidłowego naliczenia i uiszczenia wymagalnych opłat, co dotyczy zwłaszcza drobnych, polskich przedsiębiorców.

Zestawienie zmian pomiędzy wersją projektu z 28 stycznia oraz 3 lutego br. załączamy w osobnym pliku. Zestawienie to ilustruje zakres, liczbę oraz ciężar gatunkowy modyfikacji wprowadzonych na przestrzeni tylko kilku ostatnich dni prac nad projektem.

Polska Izba Handlu wyraża chęć uczestnictwa w ewentualnych dalszych konsultacjach dotyczących przedmiotowego projektu.

Z upoważnienia Prezesa Polskiej Izby Handlu Waldemara Nowakowskiego

Maciej Ptaszyński
Dyrektor Generalny
Polskiej Izby Handlu

Do wiadomości otrzymują:

1. Minister Finansów
2. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
3. Minister Rozwoju
4. Minister Zdrowia
5. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców

Załącznik plik: podatek v5 vs v4.pdf